

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

RMSP - 285/2019/WPL

Warszawa, dnia 13 czerwca 2019 r.

Pan
Marian Banaś
Minister Finansów
Ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Stanowmy Panie Ministrze!

nawiązując do pisma 15 maja o sygnaturze PT8.8100.2.2018.LWW.2019.257E, na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, który stanowi, że do zadań Rzecznika należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców przedstawia swoje stanowisko dotyczące Projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu UA 45).

Na wstępie należy zaznaczyć, że Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców popiera działania służące ochronie uczciwych przedsiębiorców przed osobami dopuszczającymi się wyłudzeń i w inny sposób naruszającymi przepisy o podatku od towarów i usług. Wprowadzone w tym celu ograniczenia i nakazy powinny być jednak proporcjonalne i nie stanowić przy okazji nadmiernego obciążenia dla uczciwych przedsiębiorców.

Natomiast zaproponowane w ustawie sankcje związane z niedochowaniem rygoru obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności, w opinii przedsiębiorców są zbyt dotkliwe. W istocie mamy do czynienia z podwójną sankcją: wyłączeniem z kosztów uzyskania przychodu kwot transakcji dokonanych z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności, o czym mowa w art. 2 i 3 projektu oraz wprowadzeniem nowego przestępstwa karno-

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 648.

skarbowego, polegającego na dokonaniu płatności kwoty należności wynikającej z faktury z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności, o czym mowa w art. 5 projektu.

Wobec powyższego proponuję skreślić art. 2 i 3 z tekstu projektu, tym samym rezygnując z koncepcji wyłączenia z kosztów uzyskania przychodu kwot transakcji dokonanych z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności, zostawiając jedynie rygor odpowiedzialności karno-skarbowej. Ta druga sankcja w większym stopniu gwarantuje poszanowanie praw przedsiębiorców, w tym w szczególności tych spośród nich, którzy omyłkowo nie dokonają transakcji z wykorzystaniem obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności. Odpowiedzialność karno-skarbowa, oparta, w przeciwieństwie do sankcji dotyczącej kosztów uzyskania przychodu, na zasadach winy i uwzględniająca szereg gwarancji procesowych wobec osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa, byłaby wystarczającym narzędziem wobec osób dopuszczających się nadużyć podatkowych, a zarazem gwarantowałaby należyte poszanowanie praw uczciwych przedsiębiorców.

Za nieproporcjonalną i nadmiernie represyjną należy również uznać sankcję ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w wysokości 100% kwoty podatku należnego w wypadku niedochowania obowiązku umieszczenia na fakturze adnotacji „mechanizm podzielonej płatności”, proponowaną w art. 1 pkt 9 lit. c projektu. W istocie bowiem obowiązek ten powinien mieć jedynie charakter służebny względem głównego obowiązku, jakim jest właśnie dokonanie płatności metodą podzieloną. W tym wypadku również powstaje ryzyko, szczególnie dotkliwe dla podatników będących mikroprzedsiębiorcami, małymi oraz średnimi przedsiębiorcami, ponoszenia negatywnych skutków finansowych w wypadku zwykłej pomyłki. Wobec powyższego wnoszę, by sankcja powyższa nie dotyczyła w ogóle sytuacji, gdy mimo nieumieszczenia informacji na fakturze dokonana zostanie płatność podzielona lub przynajmniej by wysokość dodatkowego zobowiązania podatkowego została znacząco obniżona.

Pragnę ponadto zauważyć, że mimo niewątpliwie pozytywnego skutku wprowadzenia mechanizmu podzielonej płatności dla przedsiębiorców, jakim będzie zabezpieczenie się przed nieuczciwymi kontrahentami, istotną wadą tego rozwiązania jest znaczące zmniejszenie płynności finansowej dostawców otrzymujących zapłatę z wykorzystaniem tego mechanizmu. Wada ta będzie szczególnie dotkliwa dla najmniejszych podmiotów, w tym zwłaszcza małych podatników podatku od towarów i usług w rozumieniu pkt 25 ustawy z dnia 11 marca 2004 r.

o podatku od towarów i usług². Do tej pory mogli oni swobodnie dysponować całą kwotą przekazanej zapłaty, włącznie z kwotą należnego podatku od towarów i usług, aż do końca kwartału, kiedy to zgodnie z art. 99 ustawy o podatku od towarów i usług musieli złożyć deklarację podatkową. Obecnie nie będą już mieli takiej możliwości. Wobec powyższego zwracam się z wnioskiem, by Pan Minister rozważył możliwość wyłączenia obowiązku stosowania mechanizmu podzielonej płatności w wypadku transakcji, w których usługodawcą lub dostawcą jest mikroprzedsiębiorca, będący małym płatnikiem podatku od towarów i usług.

Na marginesie pragnę zauważyć, że również sam wykaz towarów i usług, w wypadku którym będzie obowiązkowy mechanizm obowiązkowej podzielonej, budzi pewne zastrzeżenie ze strony przedsiębiorców. Wnoszę więc o szczególne uwzględnienie uwag w tym zakresie wniesionych w ramach konsultacji publicznych.

Ponadto w celu eliminacji ryzyka możliwości niewłaściwego sklasyfikowania danej usługi przez podatników, proponuję dodanie do opiniowanego projektu instytucji prawnej Wiążącej Informacji Stawkowej, która została zaproponowana w projekcie art. 1 pkt 7 rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Ordynacja podatkowa³. Projekt ten, według doniesień medialnych, nie jest obecnie procedowany – tym zasadniejsze jest wykorzystanie korzystnych dla przedsiębiorców propozycji w nim zawartych, o charakterze gwarancyjnym, przy okazji tak zasadniczych zmian w polskim prawie podatkowym, jakie wprowadzić ma opiniowany projekt.

Zwracam się również z wnioskiem o zmianę art. 12 projektu, poprzez wydłużenie vacatio legis ustawy do 1 stycznia 2020 r.. Proponowany termin wejścia w życie ustawy jest niewątpliwie zbyt krótki, zważywszy na fakt, jak istotnie modyfikuje ona system rozliczania podatku od towarów i usług w Polsce oraz jak liczne nowe obowiązki nakłada ona na przedsiębiorców (zgodnie z uzasadnieniem projektu: „wprowadzenie niniejszej regulacji może oznaczać konieczność poniesienia kosztów związanych z dostosowaniem informatycznych systemów księgowych czy też poniesienia zwiększonych nakładów na bieżącą obsługę księgowości”). Proponowany przez mnie termin pozwoliłby na odpowiednie przygotowania się przedsiębiorców do proponowanych zmian.

² Dz.U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.

³ Druk sejmowy nr 3255.

Z poważaniem
JACEK CIEPLAK
MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW

Jacek Cieplak